

## ČETVRTO MEĐUNARODNO NATJECANJE U POZNAVANJU STAROGRČKOG JEZIKA

Održavanje četvrtog međunarodnog natjecanja u poznavanju starogrčkog jezika rezultat je uspješne dudogodišnje suradnje Hrvatskog društva klasičnih filologa i atenskog Društva za popularizaciju grčkog jezika. U sklopu te suradnje naši učenici već tradicionalno sudjeluju na međunarodnom natjecanju iz starogrčkog jezika za učenike maturalnih razreda. Ovo se natjecanje razvilo iz nacionalnog grčkog natjecanja iz starogrčkog jezika, koje je 2002. god. preraslo u međunarodne razmjere. U protekle tri godine broj je zemalja sudionica porastao na šesnaest, te je prešavši tako granice uže Europe u natjecanje uvrstio i učenike Gruzije i Rusije. Inicijator ovog značajnog međunarodnog natjecanja je, kako nam je već poznato, grčko društvo za popularizaciju grčkog jezika (*Οργανισμός για την διεθνοποίηση της Ελληνικής γλώσσας*), koje od ove godine natjecanje organizira u suradnji sa znanim nam međunarodnim udruženjem Euroclassica, čiji je i Hrvatska dugogodišnji član.

Nažalost, kao što smo i mi navikli na vječne financijske neprilike, tako su one i u Grčkoj postale prepreka za neometano organiziranje natjecanja. Zbog toga je ODEG pristao na suradnju s Ministarstvom prosvjete i religije Republike Grčke, u čijoj se organizaciji već nekoliko godina odvija jedno slično natjecanje učenika, na temu grčke filozofije i demokracije. Odlučeno je da će se ova dva natjecanja stopiti u jedno, koje će nositi naziv „Exploring ancient greek language and culture“. Priroda ovog natjecanja je donekle nalik na međunarodno natjecanje iz latinskog jezika koje se tradicionalno održava u Arpinu.

Propozicije i temu natjecanja odredilo je grčko Ministarstvo prosvjete i religije. Ipak je zahvaljujući naporima ODEG-a, čiji je i Hrvatska član, dogovoren da se tehnički dio organizacije neće bitno mijenjati, te da će i ove godine svaka zemlja sudionica održati zasebno natjecanje svojih učenika, a nakon što lokalna komisija svake zemlje izabere najbolji rad, pregledat će ih stručna komisija Ministarstva prosvjete.

Ove je godine, dakle, kao četvrtu po redu, natjecanje održano 15. veljače, u prostorijama Privatne klasične gimnazije u Zagrebu. Hrvatsku je predstavilo sedamnaest učenika iz pet klasičnih gimnazija iz Zagreba, Osijeka, Splita i Siniša „omjerivši snage“ u poznavanju grčkog jezika. Za razliku od predhodnih godina, ove je godine tema natjecanja bila unaprijed određena, a odredila ju je stručna komisija grčkog Ministarstva prosvjete. U svim se zemljama, dakle, natjecanje provodilo u isto vrijeme. Tema natjecanja bio je Lukijanovo djelo

*O snu ili Lukijanov život*, a učenici su na 1. i 2. odjeljku toga djela pokazali svoje znanje. Test se sastojao od prijevoda određenog paragrafa teksta, nekoliko pitanja za razumijevanje teksta, nekoliko gramatičkih pitanja iz teksta, te dva kraća eseja na zadatu temu.

Hrvatska je komisija nakon procjene učeničkih radova, najbolje uratke iz svake škole poslala na procjenu Grčkoj komisiji. Usporedivši najbolje radeve svih zemalja, Grčka je komisija od dvadeset zemalja sudionica izabrala šestaest najboljih radeva, među kojima je i rad učenika Franjevačke klasične gimnazije iz Sinja, Mislava Cvitkovića. On će u pratnji svoga mentora, fra Brune Peze, biti pozvan zajedno s najboljim učenicima iz ostalih zemalja na svečanu dodjelu koja će se održati početkom srpnja ove godine u Ateni. Nagrada najbolje plasiranim učenicima i njihovim mentorima je sedmodnevni boravak u Grčkoj, gdje će družeći se upoznati sve ono o čemu su u svom četverogodišnjem školovanju samo čitali u knjigama. Budući da će većini učenika biti prvi boravak u Grčkoj, posjećujući antičke lokalitete moći će osvijestiti postojanje antičke civilizacije i njezin kontinuirani život do današnjih vremena. Ovakvi se trenuci s veseljem i uzbudjenjem pamte cijelog života, te su organizacije međunarodnih natjecanja i skupova od neprocjenjive važnosti, ne samo zbog međusobna upoznavanja učenika i profesora ostalih zemalja, već i zbog iskustava i brojnih prijateljstava koje učenici tako steknu. Osim veoma svečanog trenutka dodjele nagrade u prisustvu visokih gostiju (učenicima će nagrade dodijeliti predsjednika Republike grčke, g. Stephanos Papoulias), boravak u Grčkoj je velika nagrada za čitav trud koji su uložili u svom školovanju učeći grčki jezik. Naravno, ovakvi su događaji i odgovor svima koji se neprestano pitaju čemu učenje klasičnih jezika. Zbog svega toga, želja nam je da se što više naših učenika pridruži ovom značajnom natjecanju, pokazujući time raširenost učenja klasičnih jezika u nas. Jednako tako nam je želja da naši naporai nađu na odobravanje i poticaj svih predstavnika obrazovanja i naše struke, barem da se olakša napor dobrovoljaca koji sudjeluju u organizaciji ovako značajnog natjecanja. Sudjelovanje naših učenika je još jedan pokazatelj kolika je raširenost i važnost učenja grčkog jezika u Hrvatskoj.

I na kraju ovog kratkog prikaza valja čestitati svim učenicima koji su sudjelovali na ovom natjecanju i pokazali zavidno poznавanje grčkog jezika i civilizacije. Čestitamo također i njihovim mentorima na trudu i uspješnom prenošenju ljubavi prema antičkome svijetu.

Tonći Maleš

## XXVI CERTAMEN CICERONIANUM ARPINAS

Dvadeset i šesti put okupio je Ciceron u Arpinu učitelje i učenike latinskog jezika na natjecanje na kojemu možda nikome nije jako važno pobijediti, ali je itekako važno i časno sudjelovati. A sudjelovalo je ukupno 748 ljubitelja Ciceronove riječi iz 308 škola i 17 europskih zemalja. Hrvatsku su predstavljale *Klasična gimnazija Rudera Boškovića* iz Dubrovnika i gimnazija Dubrovnik: učenice Mare Martarić, Sanja Violić i Marijana Batković s profesoricom Tammarom Gović; *Isusovačka klasična gimnazija iz Osijeka*: učenici Kristina Krulić i Danijel Vrgoč te njihov profesor Matija Zorić; *Franjevačka klasična gimnazija* iz Slavonskog broda poslala je svoje učenike Dominika Đureka i Anitu Odošašić; *Prva gimnazija iz Splita*: učenice Jelena Šimić i Tihana Šiškov te profesorica Inge Šegvić Belamarić; a iz Zagreba su došli: *Klasična gimnazija*: učenice Nina Pintar i Maša Radeljak s profesoricom Arianom Stepinac; *Nadbiskupska klasična gimnazija*: učenici Karlo Filipan i Josip Mudronja s profesoricom Anticom-Nadom Čepulić i *Privatna klasična gimnazija*: učenice Magdalena Spudić i Iva Peručić te njihov profesor Tonći Maleš. Pristizalo se na različite načine; vlakom (pri čemu su se ustrajnošću i strpljenjem iskazali osobito Slavonci), kombinacijom broda i vlaka (Splićani dakako) i avionom (Dubrovačani). Po već uobičajenom rasporedu dan nakon dolaska održano je natjecanje koje su profesori iskoristili za šetnju po pitoresknom Arpinu. Sljedećega dana otisli smo na već tradicionalni izlet u benediktinsku opatiju Monte Cassino. Ni ovog puta ljepota i sugestivnost tog mjesta nisu zakazale i mnogima je to bio vrhunac putovanja. Monasi su priredili i prigodni glazbeni program, a natjecateljima se obratio, biranim latinskim riječima dakako, i otac opat. Ove smo godine pohodili i cistercitsku opatiju Casamari, izgrađenu na temeljima kuće Gaja Marija, što je osobito na korist bilo ljubiteljima povijesti umjetnosti i glazbenim sladokuscima. Valja pohvaliti iznimnu gostoljubivost i uslužnost naših domaćina koji su se iskreno trudili oko naše udobnosti i zadovoljstva i zbog čega nam je bilo lako oprostiti ponekad šlampavu i kronično kasneću talijansku organizaciju. Kako je ova godina izborna na lokalnoj razini, obradovali su nas i neki dodatni sadržaji, promjerice gostovanje jedna španjolske glazbeno-kulinarske skupine koja nas je počastila paellom i koncertom, i osoboto završno slavlje koje je bilo nešto veselije i opuštenije nego dosadašnjih godina. Najviše smo se madutim obradovali uspjehu učenice Klasične gimnazije iz Zagreba Maše Radeljak koja je osvojila posebnu nagradu ocjenjivačkog žirija. Zadovoljni i veseli autobusima smo se uputili na poludnevni izlet u Rim, a otamo vlakom, brodom i avionom u Hrvatsku, sigurni da ćemo doći i na sljedeći XXVII. CERTAMEN.